

Danske forskningsbevillinger

Fakta og tendenser

Agenda

Kort om **Fondenens Videnscenter**

Overordnet overblik over private fondes forskningsbevillinger fra 2017-2021 (mio. kr. og antal) samt antal fonde

Private fondes støtte sammenlignet med **støtte fra det offentlige**

Fondskontrollerede virksomheders forskning og udvikling (FoU)

Fondenes Videnscenter er en medlemsforening med to formål

- at øge informationsniveauet hos medlemmerne om aktuelle, relevante emner og at styrke vidensdeling og samarbejde mellem medlemmerne
- at øge kendskabet til de danske fonde og filantropiske foreninger, deres rammevilkår og aktiviteter og deres betydning for samfundet

Fondenes bevillinger i 2021

Fonde og foreninger giver hvert år store, primært almennyttige, bevillinger til projekter og aktiviteter i hele landet. Her kan du læse om, hvor mange penge der blev bevilliget i 2021, hvilke områder der er vigtige, og hvem pengene går til.

25,9 mio. kr.
2021 bevilligede fonde og foreninger 25,9 mio. kr. Det svarer til 1% af BNP.

En stigning på næsten 9 mio. kr.
Fondene gav bevillinger 8,8 mio. kr. mere i 2021 end i 2020. Men hvis man ser på gennemsnittet over 2020, så er der tale om en stigning på 6,3 mio. kr.

Udviklingstendenser
Der blev bevilliget en større mængde i 2021 med en større stigning end tidligere. De gennemsnitlige størrelser i 2021 er derfor større end tidligere på næsten 9 mio. kr.

Store forskelle i bevillingsniveau	Antal fonde (2021)	Samlede bevillinger (mio. kr.)
Fonde og foreninger fordelt på bevillingsområder	4.606	31
Fonde og foreninger, der bevilliger op til 400 mio. kr.	48	22,8
Fonde og foreninger, der bevilliger mere end 50 mio. kr., men for 2,5 mio. kr. eller mindre end 50 % af det samlede beløb	4.553	25,9

Flest penge fra de almennyttige

Fonden er den største givende organisation i Danmark. I 2021 blev der bevilliget 11,4 mio. kr. til almennyttige fonde og foreninger. Det er en stigning på 1,6 mio. kr. eller 16,3 %.

Færre bevillinger

I 2021 blev der givet færre bevillinger end i 2020. Der er et signifikant fald på 5.883 bevillinger i forhold til 2020 og 70.564 færre bevillinger end i 2021. Færre bevillinger - kun 38.279 - hvilket er faldet fra 44.163 bevillinger i 2020. Det er et fald på 13,3 %.

Hvad siger vedtægten?

Alle almennyttige danske fonde og foreninger har en vedtægt. Vedtægten bestemmer bl.a., hvad størrelsen af formuen må være, og skal godkendes af formandskabet. Her kan du lære om, hvad vedtægten betyder for det almennyttige arbejde.

Hvad skal den indeholde?

1. Formålet med foreningen
2. Foreningens navn og hovedsæde
3. Foreningens formål
4. Foreningens medlemmer
5. Foreningens bestyrelse
6. Foreningens økonomi
7. Foreningens regnskabsår
8. Foreningens vedtægt
9. Foreningens vedtægt
10. Foreningens vedtægt

Bestyrelsens grundlov

Vedtægten er foreningens grundlov. Den er et af de vigtigste dokumenter i foreningens arbejde. Den indeholder bl.a. regler om foreningens formål, navn, hovedsæde og medlemmer. Den indeholder også regler om foreningens økonomi og regnskabsvæsen. Den indeholder også regler om foreningens vedtægt og om foreningens vedtægt.

Fondsmyndighederne

Der er tre fondsmyndigheder i Danmark: Danmarks Ervervsret og Civilretsvesen, Danmarks Ervervsret og Civilretsvesen og Danmarks Ervervsret og Civilretsvesen.

PANELDEBAT

- Hvilken rolle kan filantropien spille i samfundet?

Fondenes bevillinger i 2021

Fonde og foreninger giver hvert år store, primært almennyttige, bevillinger til projekter og aktiviteter i hele landet. Her kan du læse om, hvor mange penge der blev bevilget i 2021, hvilke områder der støttes, og hvem pengene går til.

25,9 mia. kr.

Bevillinger og udbetalinger

Flest penge til erhvervsdrivende

Erhvervsdrivende fonde står for hovedparten af bevillingerne. I 2021 bevilgede de erhvervsdrivende fonde 18,7 mia. kr. Det er en stigning på 5,5 mia. kr. eller 42 % i forhold til 2020. Bevillingerne fra de almene fonde og foreninger er gået fra 6,4 mia. kr. i 2020 til 7,2 mia. kr. i 2021.

Fondes danske erhvervsaktivitet

0,3%

De 923 fondskontrollerede virksomheder udgjorde 0,3 % af samlede antal virksomheder i Danmark.

26%

De fondskontrollerede virksomheder stod for 26 % af den danske eksport i 2020.

62%

De fondskontrollerede virksomheder stod for 62 % af den samlede værditilvækst på 175 mia. kr. i 2020 i den private sektor i Danmark.

Anbefalinger for god fondsledelse

Komitéen for god Fondsledelse

Anbefalingerne for god Fondsledelse er udarbejdet af **Komitéen for god Fondsledelse**. Komitéens medlemmer er udpeget af ministeren, men Komitéen er et uafhængigt organ.

Komitéens opgave er at **udarbejde og opdatere anbefalingerne**. Derudover skal komitéen bidrage til det løbende arbejde med god fondsledelse i Danmark. Herunder **iværksætte og støtte undersøgelser** samt **indsamle synspunkter og erfaringer**, som kommer frem i forbindelse med fondenes arbejde med anbefalingerne.

Ikke kun for erhvervsdrivende fonde

Anbefalingerne er juridisk gældende for erhvervsdrivende fonde. Flere almene fonde og fondslignende foreninger vælger dog også at blive medlem af en forudsætning for at man forholder sig aktivt til alle anbefalingerne. Flere år. Dette faktaark har fokus på bevillingerne.

Lovgrundlaget

Komitéen for god Fondsledelse er nedsat med hjemmel i § 40 i Lov om erhvervsdrivende fonde.

Anbefalingerne for god Fondsledelse har været gældende siden 2014 og er senest justeret i 2020. Her kan du læse, hvad anbefalingerne går ud på, hvad formålet er med dem, og hvor langt fondene er med at efterleve dem.

Komitéens 17 anbefalinger*

1 Åbenhed og kommunikation

1.1. Principper for ekstern kommunikation

2 Bestyrelsens opgaver og ansvar

2.1. Overordnede opgaver og ansvar

2.1.1. Stillingtagen

2.1.2. Stillingtagen

2.2. Formanden og næstformanden

2.2.1. Bestyrelsesformand

2.2.2. Bestyrelsesformand

2.3. Bestyrelsens sammensætning

2.3.1. Vurdering af kompetencer

2.3.2. Proces for udpegningsperiode

2.3.3. Udpegningsperiode

2.3.4. Redegørelse

2.3.5. Ledelsessamarbejde

2.4. Uafhængighed

2.4.1. Bestyrelsen

2.5. Udpegningsperiode

2.5.1. Udpegningsperiode

2.5.2. Aldersgrænse

2.6. Evaluering af arbejdet

2.6.1. Fastlæggelse af

2.6.2. Evaluering af

Fondenes forskningsbevillinger fra 2017-2021

Udgangspunkt

Fondenens bevillinger til videnskabelige formål 2017-2021

Fondenens
Videnscenter

08.06.2023

Rapporten og mere viden kan findes på:
www.fondenensvidenscenter.dk

Metode og begreber

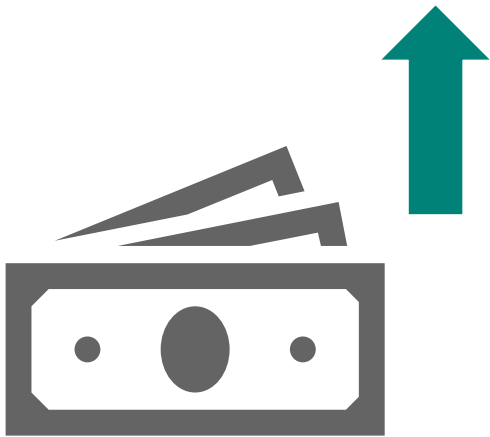
Hvem: Private fonde (erhvervsdrivende og almene) samt visse fondslignende foreninger

Hvordan: Indberetning til Danmarks statistik, som kan gennemføres som:

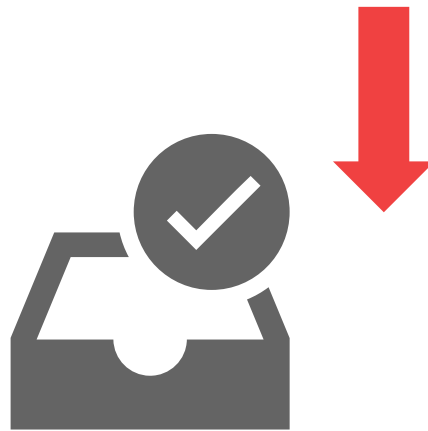
- Online spørgeskema (summer af bevillinger)
- Filindberetning (oplysninger for hver enkelt uddeling det pågældende år)

Tallene, som fondsstatistikken og særkørslerne bygger på, er vægtede tal baseret på indberetninger fra 300 fonde.

Begrebet bevilling: De midler fonden har givet tilsagn om i det pågældende år. En bevilling i året kan komme til udbetaling i året eller over en årrække.

Bevilgede midler

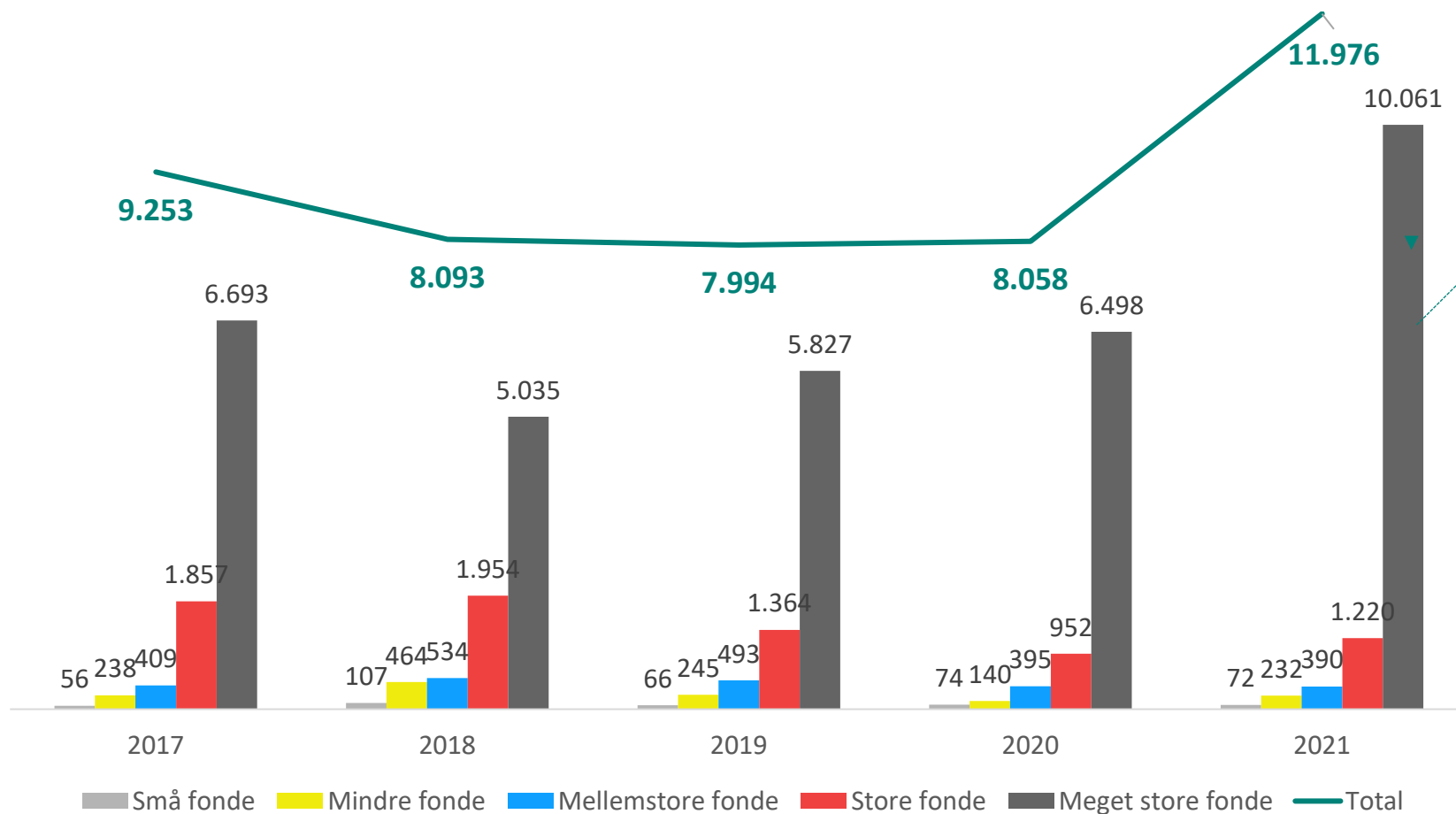

Antal bevillinger

Antal fonde

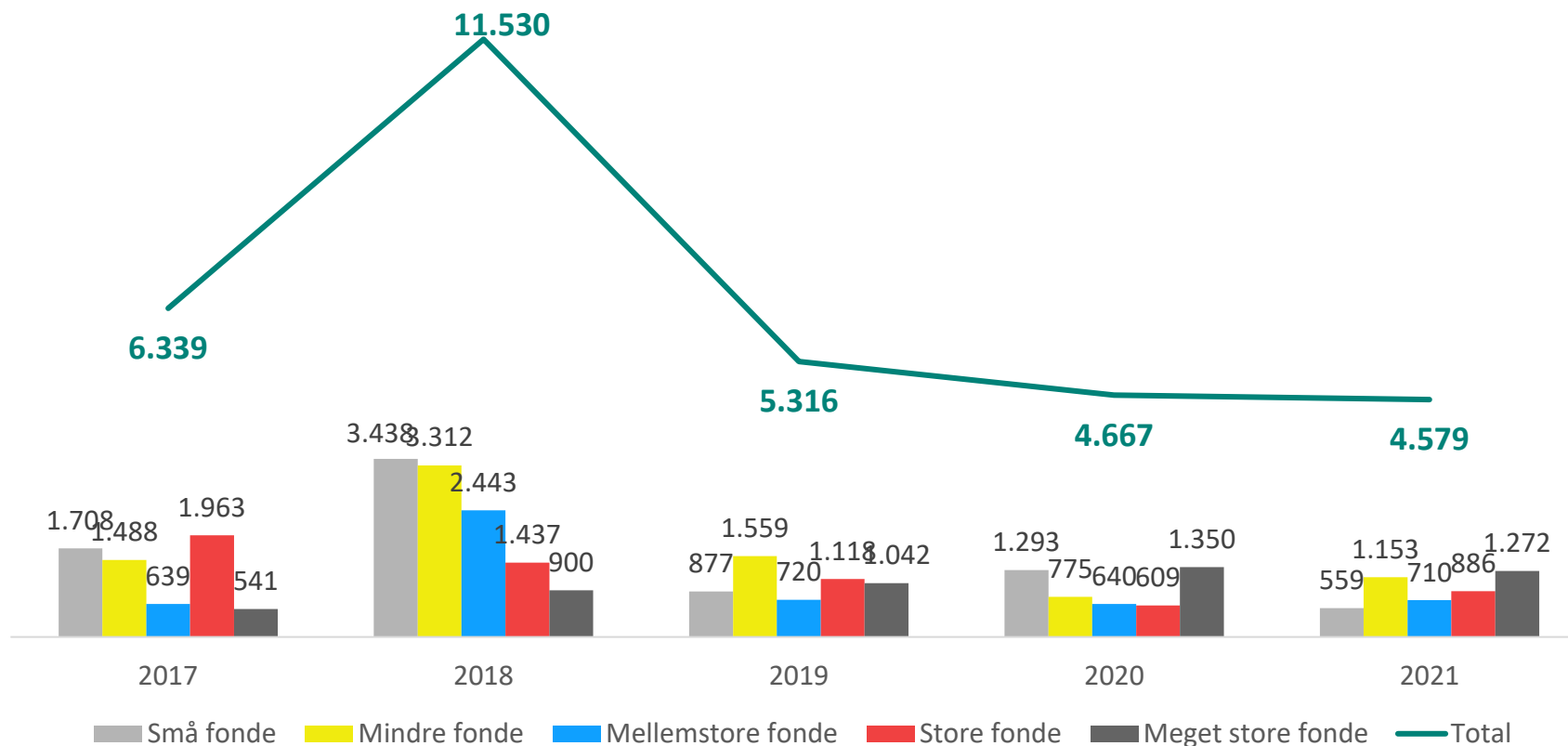
Bevilgede midler til videnskabelige formål efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år (mio. kr.)

De meget store fonde, der hver især bevilgede mere end 500 mio. kr., bevilgede 10 mia. kr. i 2021 (84 % af de samlede midler til formålet)

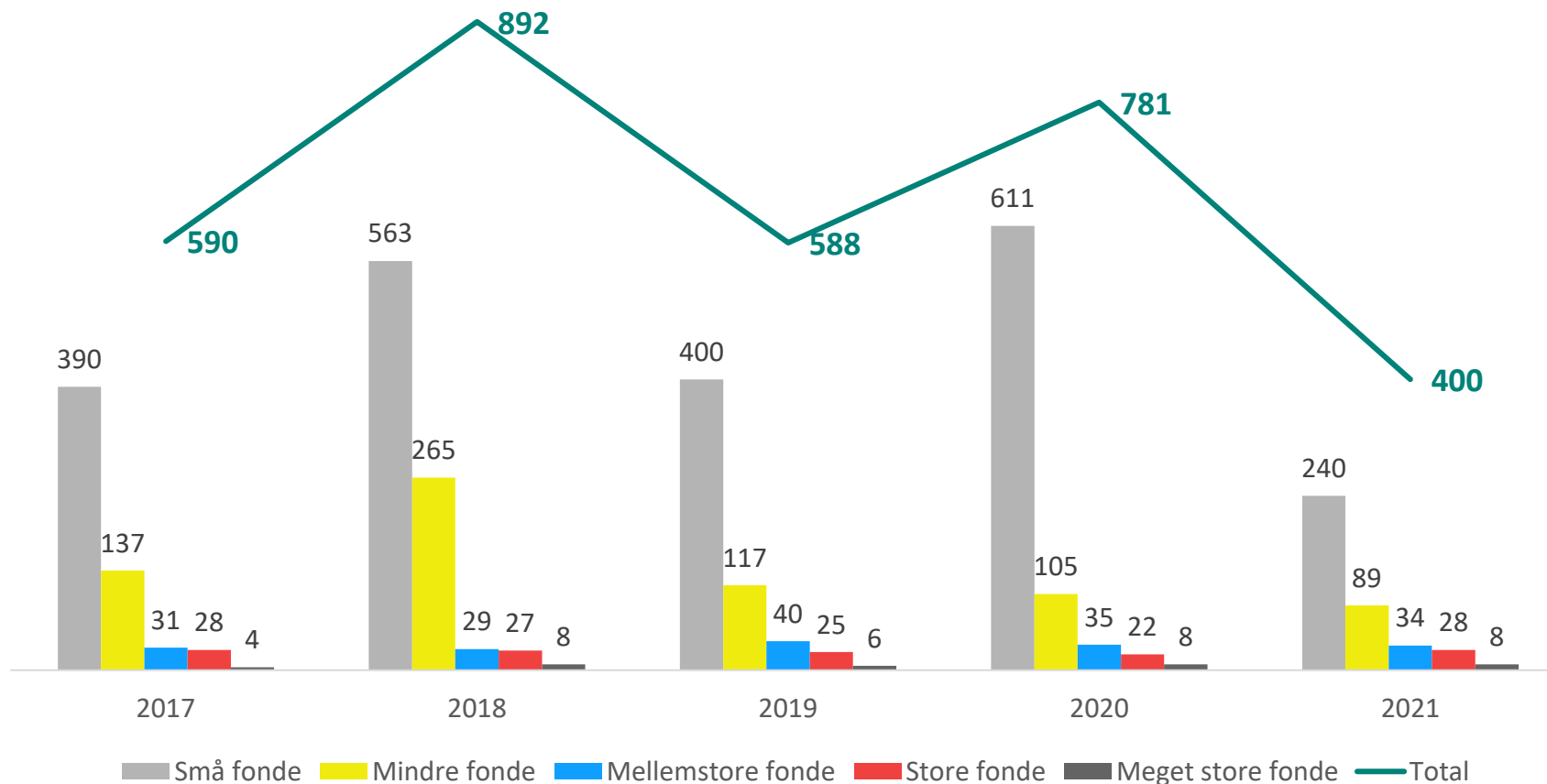
”Små” fonde betegner fonde, der har bevilget under 1 mio. kr., ”mindre” er fonde, der har bevilget mellem 1 og 10 mio. kr., ”mellemstore” er fonde, der har bevilget mellem 10 og 50 mio. kr., ”store” er fonde, der har bevilget mellem 50 og 500 mio. kr., mens ”meget store” betegner fonde, der har bevilget 500 mio. kr. og derover.

Antallet af bevillinger til videnskabelige formål efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år

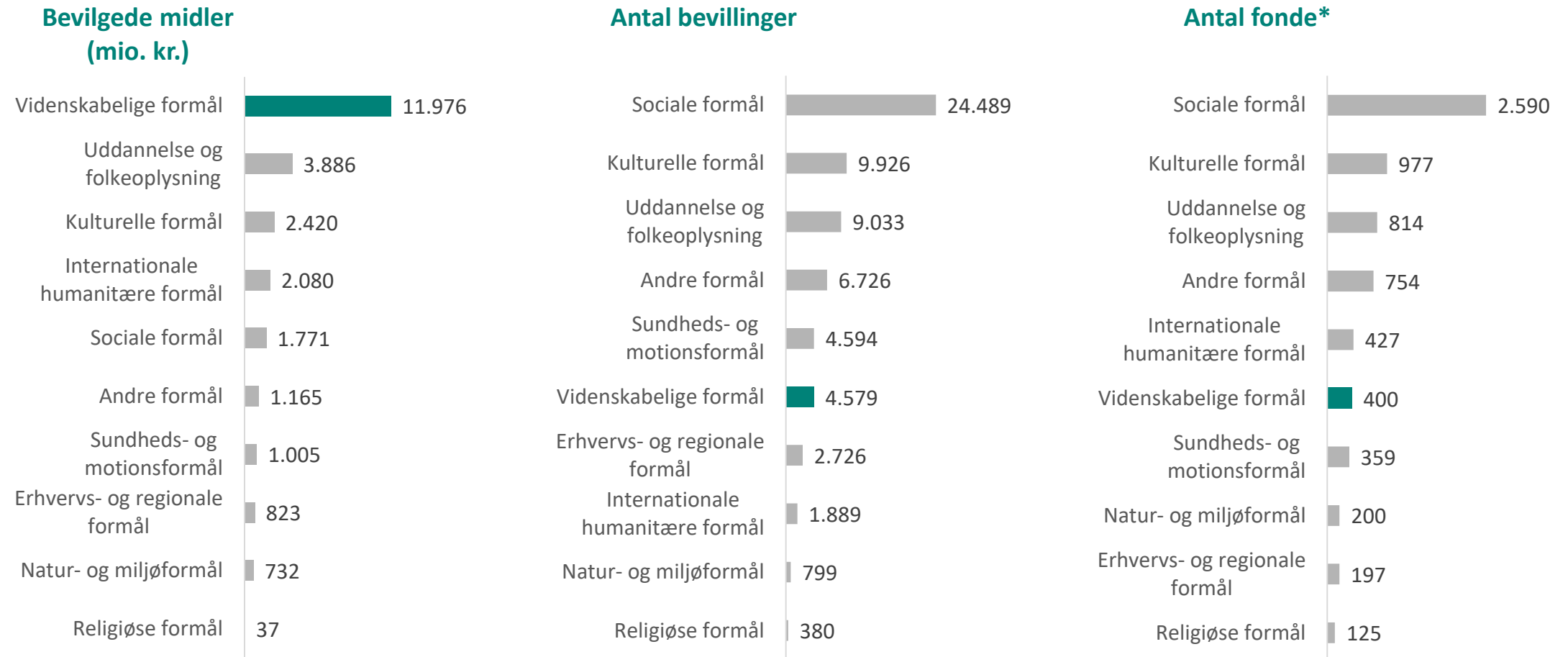
”Små” fonde betegner fonde, der har bevilget under 1 mio. kr., ”mindre” er fonde, der har bevilget mellem 1 og 10 mio. kr., ”mellemstore” er fonde, der har bevilget mellem 10 og 50 mio. kr., ”store” er fonde, der har bevilget mellem 50 og 500 mio. kr., mens ”meget store” betegner fonde, der har bevilget 500 mio. kr. og derover.

Antal fonde med bevillinger til videnskabelige formål efter fondenes individuelle bevillingsniveau og år

”Små” fonde betegner fonde, der har bevilget under 1 mio. kr., ”mindre” er fonde, der har bevilget mellem 1 og 10 mio. kr., ”mellemstore” er fonde, der har bevilget mellem 10 og 50 mio. kr., ”store” er fonde, der har bevilget mellem 50 og 500 mio. kr., mens ”meget store” betegner fonde, der har bevilget 500 mio. kr. og derover.

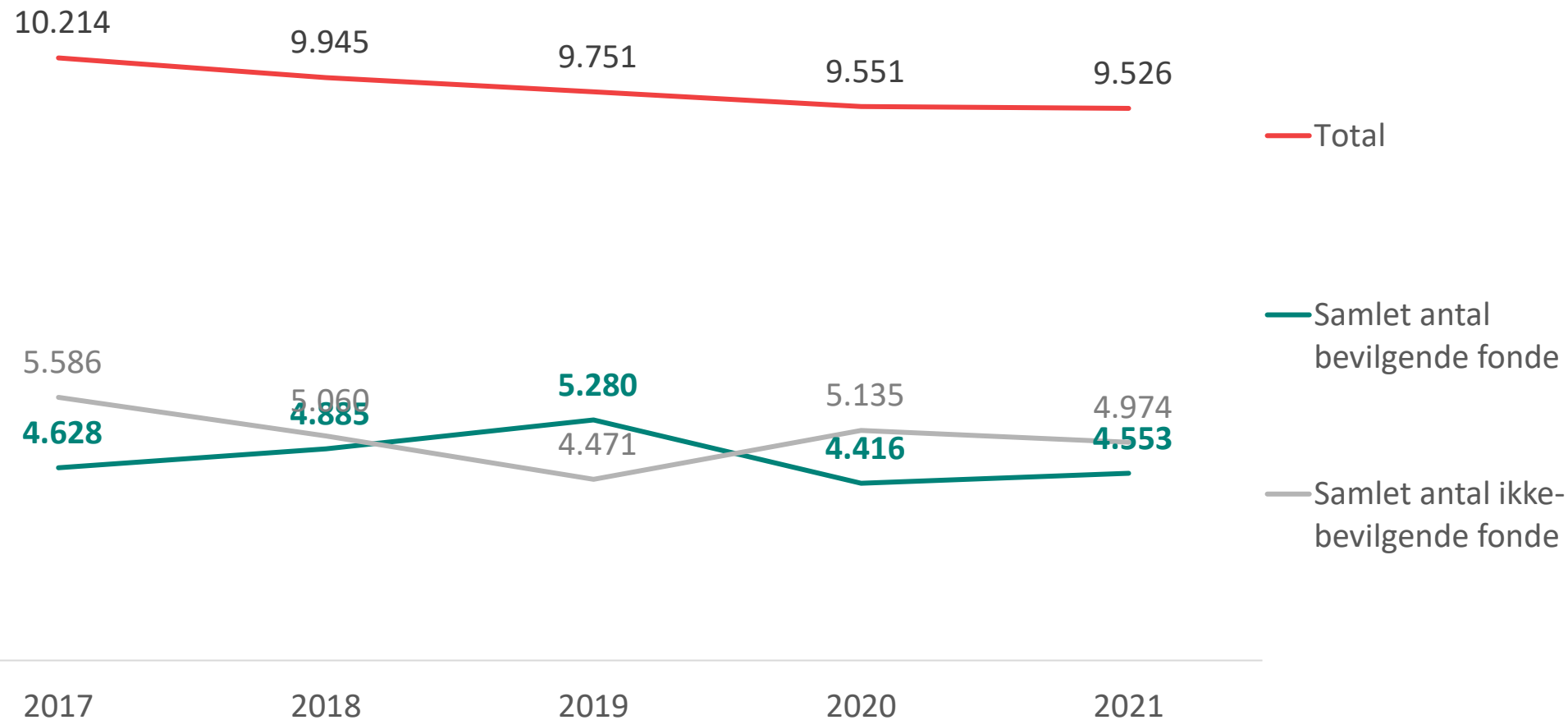
Videnskabelige formål set i forhold til øvrige støtteområder i 2021

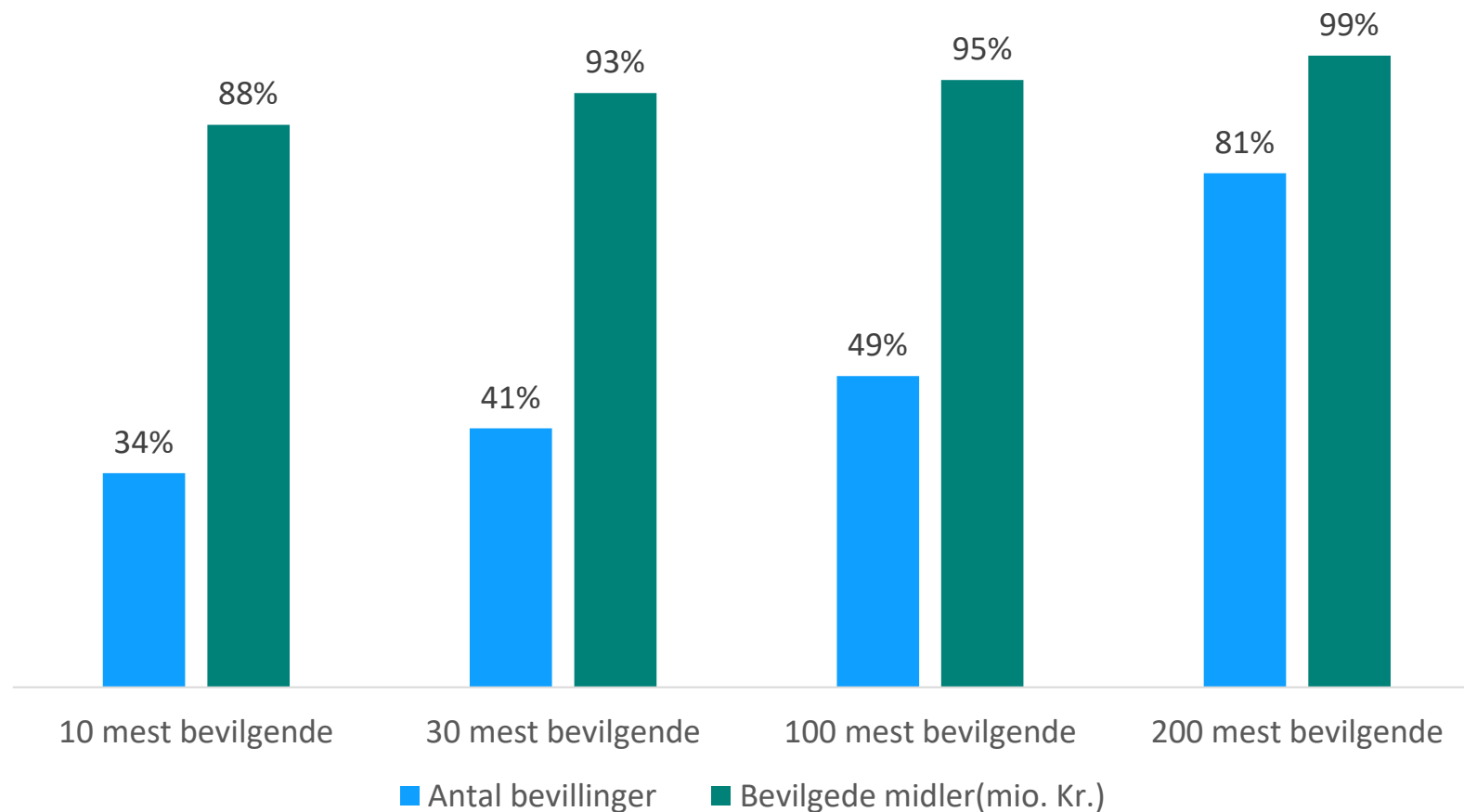
Note: Læs mere om fondenes overordnede bevillinger i analysen "Fondenes bevillinger 2017-2021" udgivet af Fondenes Videnscenter 2023.

* Der var i alt 4.553 fonde, der bevilgede i 2021. Flere fonde bevilgede til mere end ét formål, hvorfor summen af tallene i figur 3 giver mere end 4.553 fonde.

Antallet af danske fonde i perioden 2017 til 2021

Bevilgede midler og antal bevillinger. Andel fra de mest bevilgende fonde inden for videnskabelige formål i 2021

Størrelsen på bevillinger til videnskabelige formål i 2021

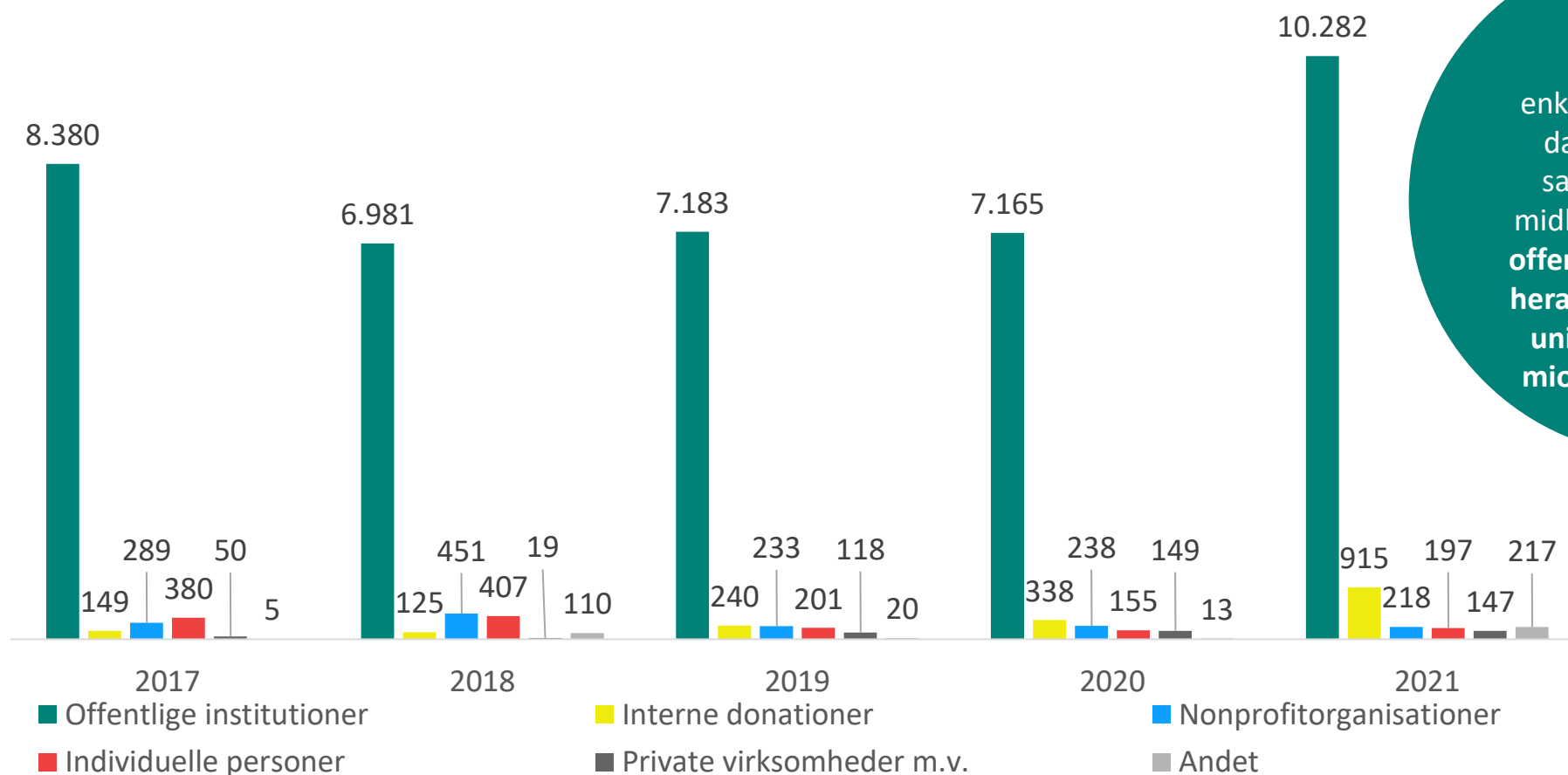
	Antal bevillinger	Bevillinger (mio. kr.)	Gennemsnit (t. kr.)	Median (t. kr.)
Bevillinger på mindre end 50.000 kr.	121	3	24	20
Bevillinger på 50.000 - 1 mio. kr.	524	240	459	400
Bevillinger på 1 - 10 mio. kr.	791	2.727	3.447	2.700
Bevillinger på 10 mio. kr. eller derover	135	7.416	54.931	19.950

Note: Tabellen er baseret på **indberettede enkeltbevillinger** til fondsstatistikken og giver et billede af, hvor stor spredningen i størrelsen af bevillingen kan være.

Tabellen er baseret på 1.571 bevillinger til videnskabelige formål fra 2021, der samlet set dækker ca. 10,4 mia. kr. eller ca. 87 % af de samlede bevilgede midler til videnskabelige formål. Det er således vigtigt at være opmærksom på, at der her arbejdes med en stor delmængde af årets bevillinger til formålet men ikke alle indberettede bevillinger til Danmarks Statistik.

Modtagere af fondsmidler til videnskabelige formål samt virkemidler

Modtagere af fondsmidler til videnskabelige formål (mio. kr.)

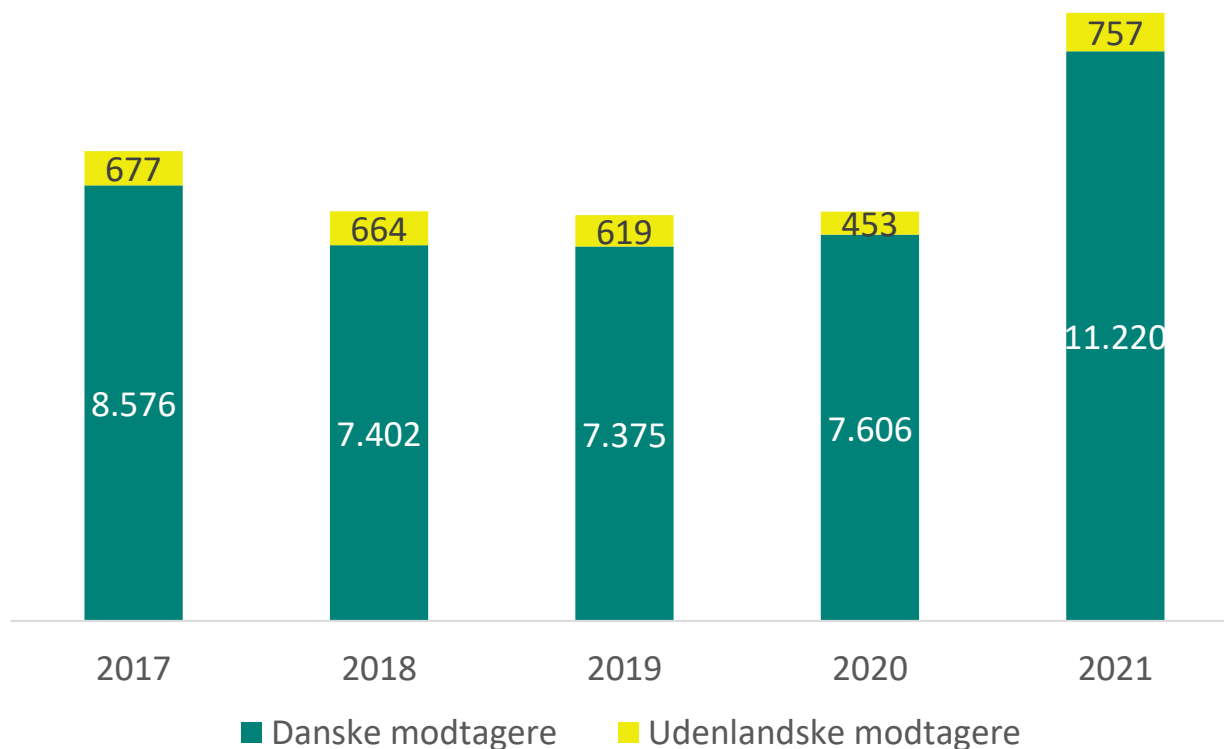

Når vi ser på indberettede enkeltbevillinger, som dækker 87 % af de samlede bevilgede midler, gik 9 mia. kr. til offentlige institutioner, heraf knap 8 mia. kr. til universiteter og 825 mio. kr. til hospitaler.

* Offentlige institutioner er modtagere, der er kontrolleret af offentlige myndigheder og/eller hovedsagelig finansieret af offentlige midler, som stat eller kommuner. Herunder universiteter og hospitaler.

Tabeller og figurer er baseret på tal fra Danmarks Statistik

Danske og udenlandske bevillingsmodtagere til videnskabelige formål (midler i mio. kr.)

Note: Når vi taler om modtagere i Danmark, kan det også inkludere udenlandske modtagere tilknyttet en dansk værtsinstitution. Bevillingerne kan derfor f.eks. gå til internationale forskningsindsatser, selv om pengene går til danske værtsinstitutioner, og omvendt.

Tabeller og figurer er baseret på tal fra Danmarks Statistik

Fondsmidler (mio. kr.) fordelt efter videnskabelige hovedområder

	2017	2018	2019	2020	2021	Ændring 2017-2021	Ændring 2020-2021
Sundhedsvidenskab	5.085	4.800	4.029	5.088	7.642	2.557	2.554
Naturvidenskab	2.871	1.976	2.031	1.188	1.586	-1.285	398
Samfundsvidenskab	389	335	458	526	806	417	280
Teknisk videnskab	515	555	413	345	703	188	358
Tværvidekab	131	152	251	439	553	422	114
Jordbrugs- og veterinærvidenskab	32	46	554	296	460	428	164
Humaniora	229	229	258	177	227	-2	50

Sundhedsvidenskab var det største område i 2021 med 64 % af de bevilgede fondsmidler.

Fondenes støtte sammenlignet med støtte fra det offentlige

Offentlige bevillinger (budget) og fondes bevillinger i mio. kr. til videnskabelige formål (løbende priser)

	2017	2018	2019	2020	2021
Det offentlige forskningsbudget i alt (mio. kr.)	21.137	21.939	22.776	24.805	24.960
Heraf nationale bevillinger i alt (mio. kr.)	19.326	19.990	20.646	22.499	23.021
Fondes bevillinger til videnskabelige formål (bevilgede midler i mio. kr.)	9.252	8.093	7.994	8.058	11.976
Heraf nationale bevillinger i alt (mio. kr.)	8.576	7.402	7.375	7.606	11.220
Fondes andel af det samlede forskningsbudget*	30 %	27 %	26 %	24 %	32%

* Beløbet er defineret som den andel af summen af det offentlige forskningsbudget og fondes bevillinger til videnskabelige formål, som udgøres af fondsbevillinger til videnskabelige formål.

Tabeller og figurer er baseret på tal fra Danmarks Statistik

Forskning og udvikling (FoU)

Overblik over fondskontrollerede virksomheders Forskning og Udvikling (FoU) 2020

17 mia. kr.

Så meget anvendte de fondskontrollerede virksomheder til egen forskning og udvikling i 2020.

40 %

40 % af de samlede udgifter, dansk erhvervsliv brugte på forskning og udvikling, kom fra fondskontrollerede virksomheder.

Hver tredje fuldtidsansatte inden for forskning og udvikling i dansk erhvervsliv var ansat i en fondskontrolleret virksomhed i 2020. Det svarer til 11.600 fuldtidsansatte.

Kontakt

Har du spørgsmål eller kommentarer?
Kontakt strategisk konsulent Mathilde Marker på
mmh@fondenesvidenscenter.dk.

Du kan finde flere analyser og mere viden om fonde på vores
hjemmeside. Her kan du også tilmelde dig vores nyhedsbrev,
hvis du vil holdes løbende opdateret om nye udgivelser:
www.fondenesvidenscenter.dk